

België :

Eigenzinnig fenomenaal

Den Schwerpunkt dieses Unterrichtsbausteins bilden die Landessprachen, Sprachgemeinschaften und Regionen Belgiens. Bereits beim Einstieg soll deutlich werden, dass in Belgien offiziell drei Sprachen – Niederländisch, Französisch und Deutsch – gesprochen werden, wobei auch das Niederländische in Belgien über die ‚Tussentaal‘ stärker in den Fokus genommen wird. Allerdings werden diese Sprachen nicht gleichermaßen gesprochen, sondern sind auf die sog. Sprachgemeinschaften (Gemeenschappen) verteilt, welche die SuS u.a. im Rahmen eines Referats näher untersuchen und vorstellen werden. Anknüpfend hieran erhalten die SuS mit den Regionen (Gewesten) Flandern, Wallonien und Brüssel einen weiteren Einblick in die belgische Staatsstruktur. Schließlich sollen die politischen Befugnisse und Kompetenzen, die der Föderalstaat Belgien, die Sprachgemeinschaften und die Regionen innehaben, thematisiert und diskutiert werden. Ziel dieser Unterrichtsreihe ist es, die sprachliche und kulturelle Vielfalt aufzuzeigen, die unser Nachbarland Belgien vielfach prägt.

Baustein 6 België : Eigenzinnig fenomenaal

Kompetenzziel **Die SuS erkennen die sprachliche und kulturelle Vielfalt Belgiens.**

Thema der Einheit 1	Huh, sorry, wat is België?
Thema der Einheit 2	Da's goe!
Thema der Einheit 3	Het meest ingewikkelde land ter wereld I
Thema der Einheit 4	Het meest ingewikkelde land ter wereld II

Die Aufteilung des Unterrichtsmoduls in vier Einheiten ist ein Vorschlag und kann individuell von der Lehrkraft angepasst werden.

Les 1 : Huh, sorry, wat is België?

Stundenschwerpunkt Die SuS lernen grundlegende landeskundliche Fakten über Belgien.

Didaktische Phase	Didaktische Überlegung/Verhalten der Lehrkraft	Kompetenzaspekt/erwartetes Verhalten der Lernenden	Sozialform	Medien/Material
Einstieg	SuS suchen in Gruppen die Antworten auf Quizfragen zu Belgien. Anschließend sehen sie ein Video und korrigieren die Antworten einer anderen Gruppe. Danach werden die richtigen Lösungen besprochen und evt. Punkte für die richtigen Lösungen vergeben.	Hör-(Seh-)verstehen Sprechen	GA, PL	Quiz Video: https://schooltv.nl/video/belgie-de-wereld-rond/#q=%22belgi%C3%AB%22
Einstieg II	SuS arbeiten in Paaren. Sie bekommen ein Wort zugeteilt. Die Lehrkraft	Leseverstehen, Hörverstehen	GA, PL	Text, Wörter

Einstieg III

projiziert einen Lückentext auf die Wand, der nach und nach aufgedeckt wird. Der Text wird langsam vorgelesen, bei den Lücken pausiert die Lehrkraft. Die SuS sollen herausfinden, an welche Stelle des Textes ihre Wörter gehören.

SuS spielen in Kleingruppen ein Memoryspiel mit Zahlen und Daten zu Belgien.

Leseverstehen, Sprechen

GA

Memoryspiel

Les 2: Da's goe!

Stundenschwerpunkt

Die SuS lernen, was ‚Tussentaal‘ ist und wodurch sie sich kennzeichnet.

Didaktische Phase	Didaktische Überlegung/Verhalten der Lehrkraft	Kompetenzaspekt/erwartetes Verhalten der Lernenden	Sozialform	Medien/Material
Einstieg	SuS hören ein Gespräch in sog. ‚Tussentaal‘ an. Anschließend besprechen sie die Unterschiede zu dem ihnen gewohnten Niederländischen.	Hörverstehen	EA, PL	https://userblogs.fu-berlin.de/dutch/nederlands-taalgebied/belgie/taalgebied-belgie/tussentaal/
Erarbeitung I	SuS lesen einen Text über die ‚Tussentaal‘ und beantworten Fragen dazu.	Lesen	EA, PL	Text
Erarbeitung II und Präsentation	SuS hören das Gespräch noch einmal und lesen die Transkription mit. Anschließend verfassen sie selbst einen Dialog mit Elementen aus der ‚Tussentaal‘.	Hörverstehen, Lesen, Schreiben, Sprechen	EA, PA	https://userblogs.fu-berlin.de/dutch/nederlands-taalgebied/belgie/taalgebied-belgie/tussentaal/

Les 3: Het meest ingewikkelde land ter wereld I

Stundenschwerpunkt

Die SuS nehmen im Rahmen eines Referats die drei Gemeinschaften („Gemeenschappen“) in den Blick.

Didaktische Phase	Didaktische Überlegung/Verhalten der Lehrkraft	Kompetenzaspekt/erwartetes Verhalten der Lernenden	Sozialform	Medien/Material
Einstieg	SuS tragen in eine Belgien-Karte (blanko) ein, wo genau die drei Landessprachen gesprochen werden (in PA). Anschließend begründen sie ihre Markierungen.	Sprechen (dialogisches Sprechen)	PA	Belgien-Karte (blanko, AB)
Recherche	SuS recherchieren im Internet (z.B. auf den entsprechenden Webseiten) über die drei Sprachgemeinschaften Belgiens.	Umgang mit Texten und Medien	PA/GA	Webseiten der Sprachgemeinschaften <ul style="list-style-type: none"> • Allgemein: https://www.belgium.be/nl/ • Flämische Gemeinschaft: https://www.vlaanderen.be • Französische Gemeinschaft: http://www.federation-wallonie-bruxelles.be/ • Deutschsprachige Gemeinschaft: https://pdg.be/nl/desktopdefault.aspx/tabid-

Präsentation

SuS stellen die Ergebnisse ihrer
Recherche in Form eines Posters
(alternativ: PowerPoint) vor.

Sprechen

PL

6227/

Poster (alternativ: PowerPoint-
Präsentationen) der SuS

Les 4: Het meest ingewikkelde land ter wereld II

Stundenschwerpunkt Die SuS erhalten mit den drei Regionen („Gewesten“) einen Einblick in die belgische Staatsstruktur.

Didaktische Phase	Didaktische Überlegung/Verhalten der Lehrkraft	Kompetenzaspekt/erwartetes Verhalten der Lernenden	Sozialform	Medien/ Material
Erarbeitung I	Stationen-Lernen: In Gruppen bearbeiten die SuS Fragen bzw. Aufgaben zu den drei Regionen („Gewesten“) Belgiens, zu denen auch informative Arbeitsblätter ausliegen (siehe Medien).	Leseverstehen	EA, GA	AB „Wallonië“ AB „Vlaanderen“ AB „Brussel“
Sammelphase	Die Ergebnisse werden im Plenum besprochen.	Sprechen	PL	
Erarbeitung II	SuS sehen das Video über die politische Gliederung und beantworten Fragen dazu.	Hör-(Seh-)Verstehen	EA	https://www.nedbox.be/teaser/belgie-een-speciaal-land

België: Eigenzinnig fenomenaal

LES 1:

Huh, sorry, wat is België?

1

VOORKENNIS ACTIVEREN, SPREKEN
EN LUISTEREN

2

LEZEN
EN LUISTEREN

3

LEZEN EN SPREKEN

bron: <https://voxeurop.eu/nl/de-ontdekking-van-belgie/>

VAARDIGHEDEN

- lezen
- luisteren
- spreken

THEMA

- basiskennis België

NIVEAU

A2/B1

1

VOORKENNIS ACTIVEREN, SPREKEN EN LUISTEREN

Maak groepjes van drie tot vier cursisten.

Lees de vragen, overleg en schrijf telkens het juiste antwoord op.

1. Wat is de hoofdstad van België?

- a. Amsterdam b. Brussel c. Luxemburg

2. Uit welke drie gewesten bestaat België?

- a. Vlaanderen, Wallonië en Brussel
b. België, Nederland en Luxemburg
c. Antwerpen, Brabant en Vlaanderen

3. Welke drie talen worden er officieel in België gesproken?

- a. Nederlands, Frans en Luxemburgs
b. Nederlands, Frans en Engels
c. Nederlands, Frans en Duits

1

VOORKENNIS ACTIVEREN, SPREKEN EN LUISTEREN

4. Wanneer werd de onafhankelijkheid van België door Nederland erkend?

- a. 1380
- b. 1830
- c. 1839

5. Is België lid van de Europese Unie?

- a. ja
- b. nee

6. Welke Belgische specialiteit is UNESCO-werelderfgoed?

- a. bier
- b. chocolade
- c. frieten

7. In welke stad staat het Atomium?

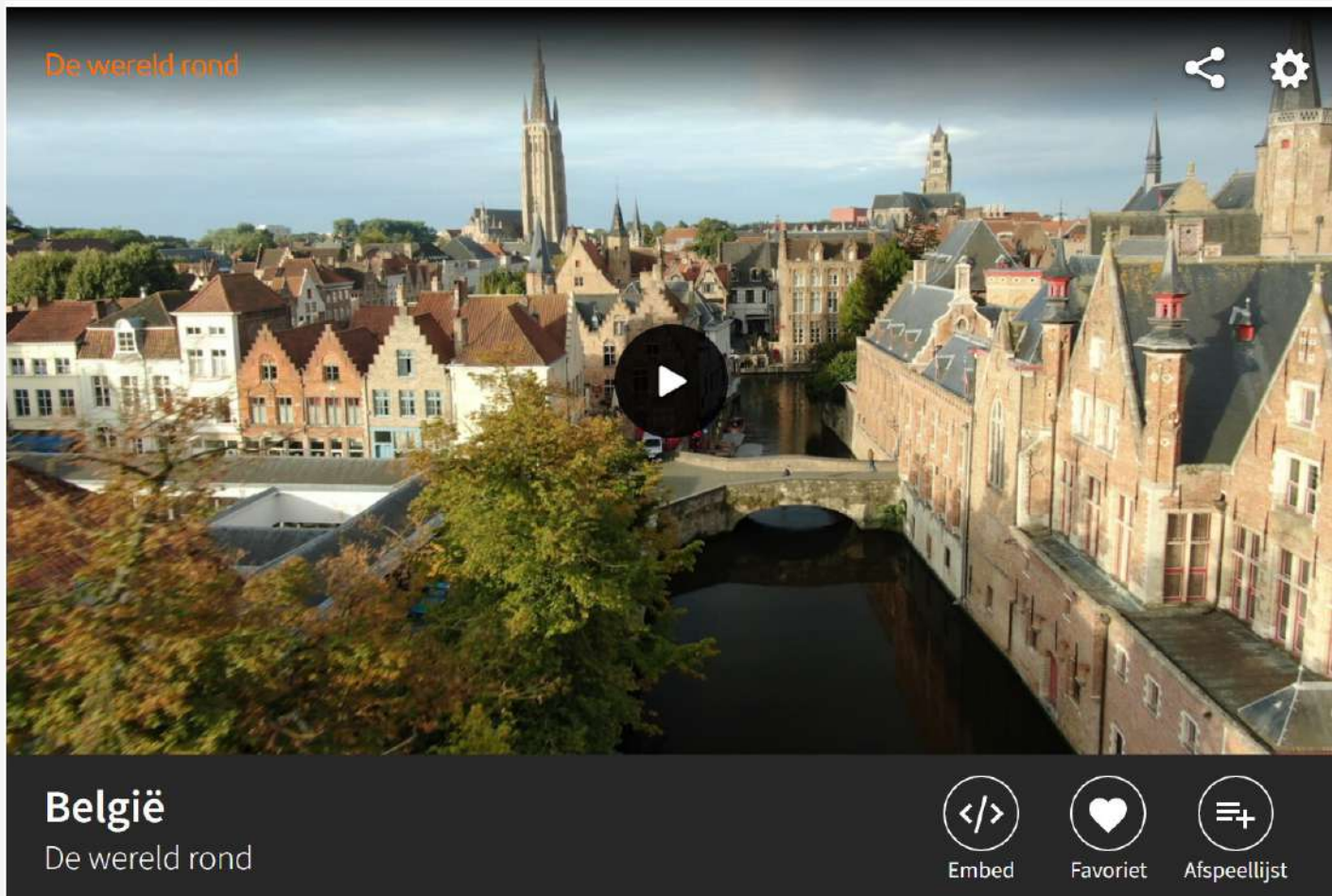
- a. Antwerpen
- b. Brussel
- c. Gent

1

VOORKENNIS ACTIVEREN, SPREKEN EN LUISTEREN

Nu ruilen jullie het antwoordblad met dat van een ander groepje.

Kijk naar de [reportage](#) en corrigeer de antwoorden van het andere team.

bron: <https://schooltv.nl/video/belgie-de-wereld-rond/#q=%22belgi%C3%AB%22>

1

VOORKENNIS ACTIVEREN, SPREKEN EN LUISTEREN - OPLOSSING

1. Wat is de hoofdstad van België?
b. Brussel
2. Uit welke drie gewesten bestaat België?
a. Vlaanderen, Wallonië en Brussel
3. Welke talen worden er officieel in België gesproken?
c. Nederlands, Frans en Duits
4. Wanneer werd de onafhankelijkheid van België door Nederland erkend?
c. 1839
5. Is België lid van de Europese Unie?
a. ja
6. Welke Belgische specialiteit is UNESCO-werelderfgoed?
a. bier
7. In welke stad staat het Atomium?
b. Brussel

2

LEZEN EN LUISTEREN

Werk in duo's. Jullie krijgen een woord. Luister en kijk nu naar de voorgelezen tekst. Als je denkt dat jullie woord op het moment dat er een gaatje/pauze is, in de zin past, sta dan op en zeg dat woord.

bron: <https://belgien.net/wp-content/uploads/belgien.png>

2

LEZEN EN LUISTEREN

Direct ten ... van Nederland ligt België. De hoofdstad van het land is Samen met Luxemburg en Nederland is België onderdeel van de België bestaat uit drie gewesten: Vlaanderen, Wallonië en Brussel. In Wallonië en Brussel is Frans de voertaal en in Vlaanderen is dat In het grensgebied met Duitsland wordt Duits gesproken. Het Nederlands is de meest gesproken taal in het land. België heeft ruim ... miljoen inwoners. Meer dan de helft hiervan woont in Vlaanderen. De meeste inwoners hebben een Belgische afkomst. Ongeveer een miljoen Belgen komen oorspronkelijk uit een ander land.

2

LEZEN EN LUISTEREN

De gewesten Vlaanderen en Wallonië verschillen op ... gebied nogal van elkaar. Behalve de taal richt Vlaanderen zich vooral op de Nederlandse cultuur en Wallonië meer op de Franse cultuur. Wat voor heel België geldt, is dat het een echt ... is. De biercultuur is zelfs UNESCO-werelderfgoed! Maar ook de ... zijn wereldberoemd en de mensen zijn trots op de Belgische chocolade. In het land zijn verschillende historische, culturele ... te vinden, waaronder Gent, Brugge en Antwerpen. Veel van die steden gaan ver terug en dat zie je aan de begijnhoven, grachten en markten. In de ... hangen werken van beroemde Belgische kunstenaars als Jan van Eyck, Pieter Paul Rubens en René Magritte.

2

LEZEN EN LUISTEREN

In de hoofdstad Brussel zijn de bekende ... Manneken Pis en het Atomium te vinden. Net als in Nederland is er veel liefde voor sport in het land. Vooral ... en tennis zijn populair. Buurland België kenmerkt zich door de authentieke steden, de natuur en de eet- en drinkcultuur. En is daardoor ook geliefd onder

bron: <https://schooltv.nl/video/belgie-de-wereld-rond/#q=%22belgi%C3%AB%22>

2

LEZEN EN LUISTEREN

De woorden

noordwesten	wijnland	Verenigde Staten
Nederlands	Amsterdam	Brussel
huizen	Benelux	cultureel
musea	Duits	noorden
kinderen	Nederlanders	Engels
voetbal	elf	frieten
bierland	steden	basketbal
staten	6,7	dorpen
Frans	Belgisch	tulpen
zuiden	economisch	bezienswaardigheden

2

LEZEN EN LUISTEREN - OPLOSSING

Direct ten zuiden van Nederland, ligt België. De hoofdstad van het land is Brussel. Samen met Luxemburg en Nederland, is België onderdeel van de Benelux. België bestaat uit drie gewesten: Vlaanderen, Wallonië en Brussel. In Wallonië en Brussel is Frans de voertaal en in Vlaanderen is dat Nederlands. In het grensgebied met Duitsland, wordt Duits gesproken. Het Nederlands is de meest gesproken taal in het land. België heeft ruim 11 miljoen inwoners. Meer dan de helft hiervan woont in Vlaanderen. De meeste inwoners hebben een Belgische afkomst. Ongeveer een miljoen Belgen komen oorspronkelijk uit een ander land.

2

LEZEN EN LUISTEREN - OPLOSSING

De gewesten Vlaanderen en Wallonië verschillen op cultureel gebied nogal van elkaar. Behalve de taal richt Vlaanderen zich vooral op de Nederlandse cultuur en Wallonië meer op de Franse cultuur. Wat voor heel België geldt, is dat het een echt bierland is. De biercultuur is zelfs UNESCO-werelderfgoed! Maar ook de frieten zijn wereldberoemd en de mensen zijn trots op de Belgische chocolade. In het land zijn verschillende historische, culturele steden te vinden, waaronder Gent, Brugge en Antwerpen. Veel van die steden gaan ver terug en dat zie je aan de begijnhoven, grachten en markten. In de musea hangen werken van beroemde Belgische kunstenaars als Jan van Eijck, Pieter Paul Rubens en René Magritte.

2

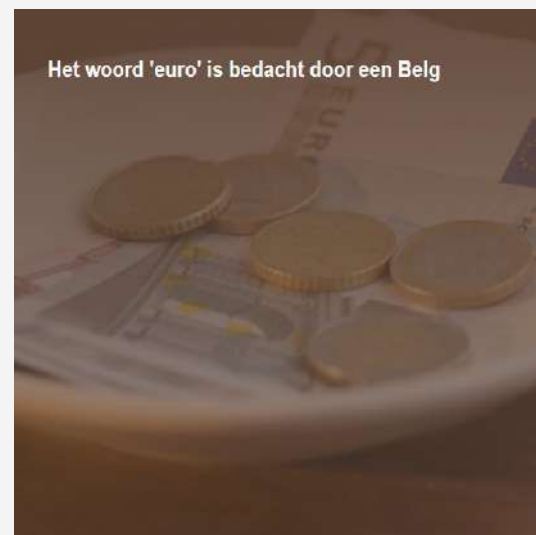
LEZEN EN LUISTEREN - OPLOSSING

In de hoofdstad Brussel zijn de bekende bezienswaardigheden Manneken Pis en het Atomium te vinden. Net als in Nederland, is er veel liefde voor sport in het land. Vooral voetbal en tennis zijn populair. Buurland België kenmerkt zich door de authentieke steden, de natuur en de eet- en drinkcultuur. En is daardoor ook geliefd onder Nederlanders.

3

SPREKEN EN LEZEN

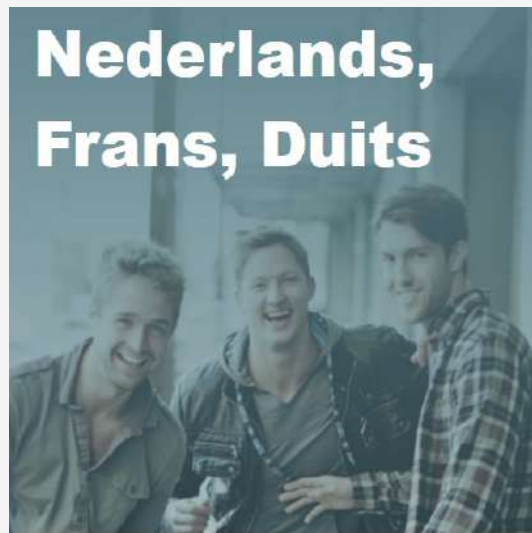
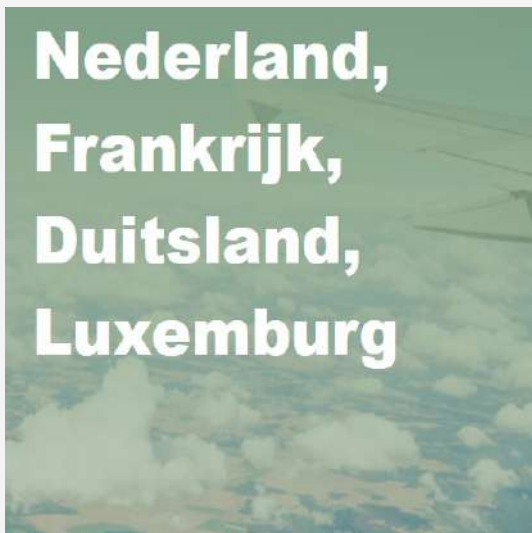
Speel in een groep het memoryspel met feiten en getallen over België.

3

SPREKEN EN LEZEN

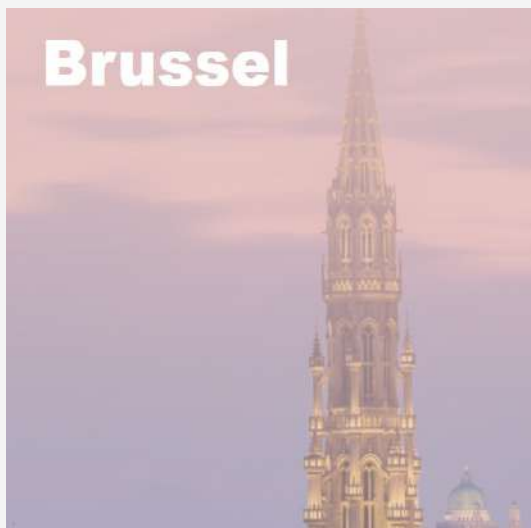
Speel in een groep het memoryspel met feiten en getallen over België.

3

SPREKEN EN LEZEN

Speel in een groep het memoryspel met feiten en getallen over België.

3

SPREKEN EN LEZEN

Speel in een groep het memoryspel met feiten en getallen over België.

bevolkings-
dichtheid

hoofdstad

mnt

talen

buurlanden

max. afstand
tussen 2 punten

3

SPREKEN EN LEZEN

Speel in een groep het memoryspel met feiten en getallen over België.

hoogste punt

Brussel

Euro

reistijd vanuit Brussel
naar dichtstbijzijnde
steden met de trein

nationale
feestdag

gemiddelde
temperatuur

3

SPREKEN EN LEZEN

Speel in een groep het memoryspel met feiten en getallen over België.

gemiddeld aantal uren
zonneshijn per jaar

gemiddelde
neerslag per jaar

bron: <https://www.eigenzinnigfenomenaal.be/nl/belgie>

3

SPREKEN EN LEZEN - OPLOSSING

<p>Aantal inwoners: 11.267.910 <small>Het negende meest bevolkte land van de EU</small></p>	<p>Oppervlakte: 30.528 km² <small>Het vijfde kleinste land van de EU</small></p>	<p>Bevolkingsdichtheid 369 per km² <small>Het 30ste dichtst bevolkte land ter wereld, Japan is 33ste</small></p>
---	---	---

<p>Munt: euro</p>	<p>Talen: Nederlands, Frans, Duits</p>	<p>Buurlanden: Nederland, Frankrijk, Duitsland, Luxemburg</p>
-------------------------------------	--	---

Hoofdstad:
Brussel

3

SPREKEN EN LEZEN - OPLOSSING

Maximale afstand
tussen twee punten:

280 km

Hoogste punt:

694 m

Brussel

Is de hoofdzetel van de belangrijkste instellingen van de Europese Unie (EU) en de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO)

Reistijd vanuit Brussel
naar dichtstbijzijnde
steden met de trein:

Naar Parijs: één uur en half
Naar Amsterdam: twee uur
Naar Londen: twee uur

Nationale feestdag:

21 juli

Euro:

Het woord 'euro' is bedacht door een Belg

Gemiddelde
temperatuur:

11,3° Celsius

Gemiddeld aantal uren
zonneshijns per jaar:

1.734

Gemiddelde neerslag
per jaar:

737 mm

België: Eigenzinnig fenomenaal

LES 2:

Da's goe!

1

LUISTEREN EN SPREKEN

2

LEZEN

3

LUISTEREN, LEZEN, SCHRIJVEN EN SPREKEN

bron: <https://www.dialectloket.be/tekst/tussentaal/>

VAARDIGHEDEN

- lezen
- luisteren
- spreken
- schrijven

THEMA

- Tussentaal

NIVEAU

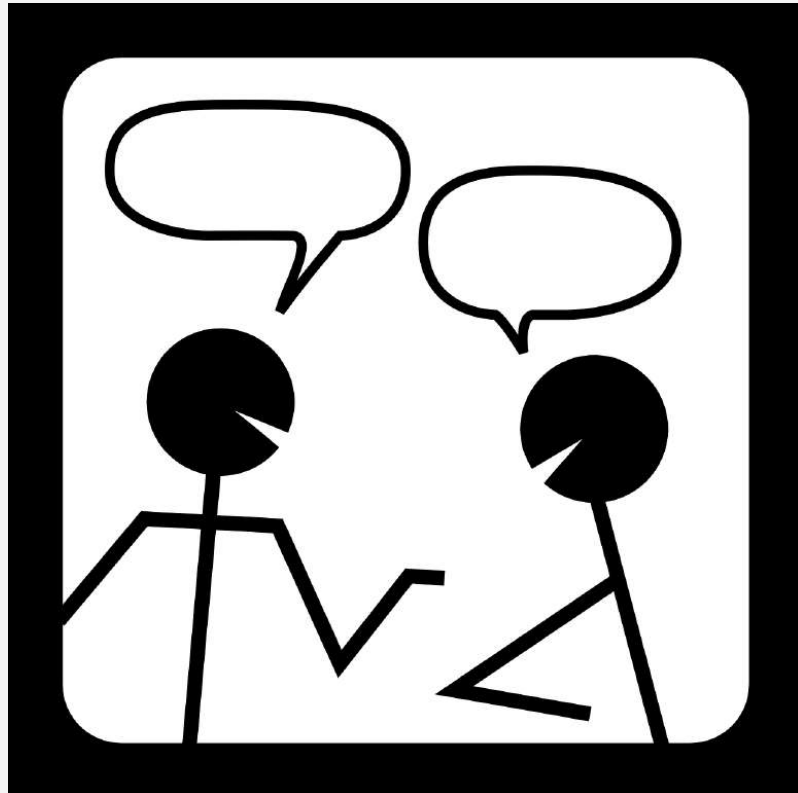
A2/B1

1

LUISTEREN EN SPREKEN

Luister naar dit gesprek. Wat versta je? Welke dingen vallen je op die anders zijn dan in het Nederlands zoals je het tot nu toe hebt geleerd? Bespreek dit achteraf met de hele klas.

Gesprekje

bron: <https://userblogs.fu-berlin.de/dutch/nederlands-taalgebied/belgie/taalgebied-belgie/tussentaal/>

1

LUISTEREN EN SPREKEN - OPLOSSING

Luister naar dit gesprek. Wat versta je? Welke dingen vallen je op die anders zijn dan in het Nederlands zoals je het tot nu toe hebt geleerd? Bespreek dit achteraf met de hele klas.

Gesprekje

Bijvoorbeeld:

- *gij* in plaats van *jij*
- verkleinwoorden op *-ke(s)*
- tussenwerpsels zoals *allez*
- *-d* valt weg bij de uitspraak van *goed*
- *-t* valt weg bij de uitspraak van *niet*

2

LEZEN

De twee sprekers gebruikten Tussentaal in hun gesprek. Lees de volgende tekst en beantwoord de vragen.

Hoewel sommige mensen de term ‚tussentaal‘ als neerbuigend ervaren, beschrijft dat woord deze variëteit nog het beste: ze ligt tussen de standaardtaal en de dialecten in. Tussentaal kun je eigenlijk alleen maar beschrijven door te zeggen wat het niet is: de variant bevat te veel afwijkingen van de standaardtaal om standaardtaal te zijn, en ze bevat te weinig lokale kenmerken en elementen om dialect te zijn. In tegenstelling tot de standaardtaal en de dialecten kent de tussentaal geen echte regels, ook geen ongeschreven.

2

LEZEN

Er zijn wel een aantal typische kenmerken:

- het voornaamwoord *ge*
- de wegval van de *t* in de uitspraak van goed (*goe*), wat (*wa*), niet (*nie*)
- het wegvallen van de *h* in het begin van het woord (*'ond*, *'aar*)
- het verkleinpartikel *-ke*

2

LEZEN

Tussentaal heeft met de dialecten gemeen dat ze in de eerste plaats een gesproken taal is. [...] De tussentaal heeft wel zijn plaats veroverd in soaps, het theater, films, tv-fictie en de reclame. Met tussentaal zorg je voor herkenbaarheid en trek je aandacht, zeker in de reclame. Je houdt de afstand tot de kijker en luisteraar zo klein mogelijk en maakt dat mensen zich ermee identificeren. De grijze zone is online te vinden: op sociale media, in blogs en sommige nieuwsbrieven met een informeel sfeertje valt er wel eens een spreektaalig woord als *amai, allee, ge, wa, nie* en *goesting*.

bron: Miet Ooms: Buurtaal. Praktische gids voor het Nederlands in België en Nederland. Gorredijk, tweede druk 2021, p.38-40.

2

LEZEN

Vragen:

1. Welke taalvariëteiten worden er in de tekst genoemd?
2. Hoe verschilt de tussentaal van de standaardtaal en de dialecten?
3. Welke functies heeft tussentaal in de media?
4. Wat betekenen *amai*, *allee*, *ge*, *wa*, *nie* en *goesting* ?

2

LEZEN - OPLOSSING

Vragen:

1. Welke taalvariëteiten worden er in de tekst genoemd?

standaardtaal, tussentaal en dialecten

2. Hoe verschilt de tussentaal van de standaardtaal en de dialecten?

te veel afwijkingen, te weinig lokale kenmerken en elementen,
geen echte regels

3. Welke functies heeft tussentaal in de media?

herkenbaarheid, aandacht trekken, identificatie

4. Wat betekenen *amai*, *allee*, *ge*, *wa*, *nie* en *goesting*?

amai: (uitroep van verbazing of teleurstelling), tjonge jonge, nou nou

allee: tussenwerpsel met vele verschillende betekenissen,
bv. voor nuancering of als stopwoord

ge: jij/je

wa: wat

nie: niet

goesting: zin, trek

3

LUISTEREN, LEZEN, SCHRIJVEN EN SPREKEN

Luister nog eens naar het [gesprekje](#) en lees mee.

- Truus Zeg Jan, waar zijde gij geweest op vakantie?
- Jan Ik was in Sardinië met de familie.
- Truus Ah, met de kindertjes mee?
- Jan Met de kinderen mee. Die waren... mannekes van twee...
- Truus Allez, veel aan 't strand gezeten.
- Jan Toch wel, toch wel. Ook veel rondgereden, van de ene attractie naar de andere die gesloten was, maar uiteindelijk eh... elken dag toch aan 't strand geland.
- Truus En hedde goe g'eten? (*En heb je lekker gegeten?*)
- Jan Hm, Italië is altijd goe. In Italië kund' altijd goed eten.
- Truus Veel pasta voor de jongens.
- Jan Veel pasta, veel tomaten. In België en Duitsland eet ik nooit tomaten, die mocht ik nie (*die vond ik nooit lekker*) en nu weet ik ook waarom.

3

LUISTEREN, LEZEN, SCHRIJVEN EN SPREKEN

Luister nog eens naar het [gesprekje](#) en lees mee.

Truus Daar zijn 't goeie tomaten.

Jan Daar zijn 't goeie tomaten.

Truus Ah da's goe.

Jan En gij, Truus?

Truus Wij waren in België. Veel frietjes, hè. Eh, frietjes, stoverij, wad' ebbe we nog g'eten... *(wat hebben we verder nog gegeten...)*
't Was eigenlijk wel goe. Ah, veel barbecue als 't goei weer was. Maar 't was dikwijls geen goei weer want 't was in België.

Jan Het was in België ja. In Italië was 't heel warm... Veel te warm, veel te warm.

Truus Siësta's?

Jan Ja, ehm, nie echt, soms één van de kinderen wel, de andere nie en dan moesten wij wakker blijven.

Truus 't Is nen tweeling hè.

Jan 't Is nen tweeling. En dan is dad' altijd een beetje lastig. Als den ene slaapt, dan is den andere wakker en omgekeerd hè. En daardoor hebben wij eigenlijk nooit vakantie gehad.

Truus Oei oei oei. Allez, op naar de volgende vakantie!

Jan Op naar de volgende vakantie!

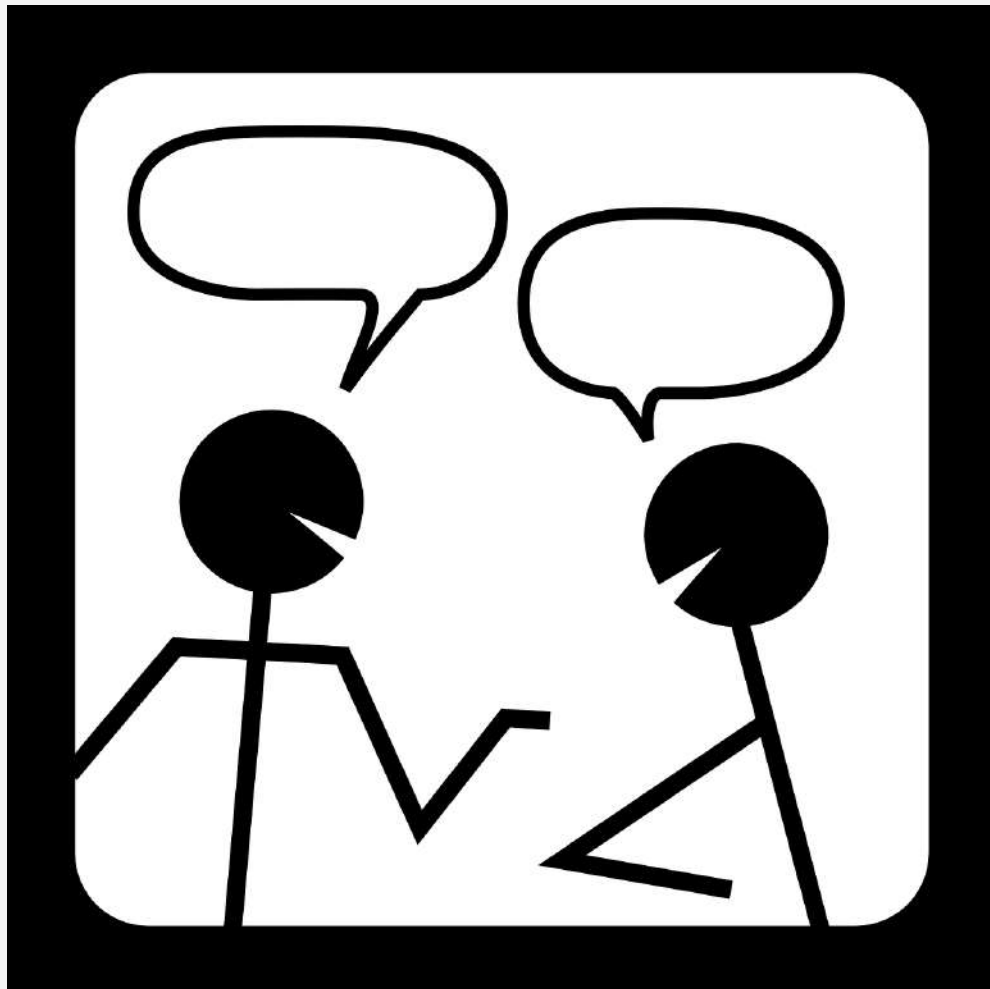
Jan en Truus komen uit België: Jan uit West-Vlaanderen, Truus uit Oost-Vlaanderen.

bron: <https://userblogs.fu-berlin.de/dutch/nederlands-taalgebied/belgie/taalgebied-belgie/tussentaal/>

3

LUISTEREN, LEZEN, SCHRIJVEN EN SPREKEN

Met z'n tweeën : Schrijf nu zelf een dialoog en gebruik daarbij tussentaal. [Hier](#) vind je kenmerken die je kan gebruiken. Presenteer je dialoog daarna aan de hele groep.

België: Eigenzinnig fenomenaal

LES 3: Het meest ingewikkelde land ter wereld I

1

SPREKEN

2

LEZEN EN SCHRIJVEN

3

SPREKEN

bron: <https://pdg.be/nl/ResourceImage.aspx?raid=163413>

VAARDIGHEDEN

- lezen
- spreken
- schrijven

THEMA

- de gemeenschappen

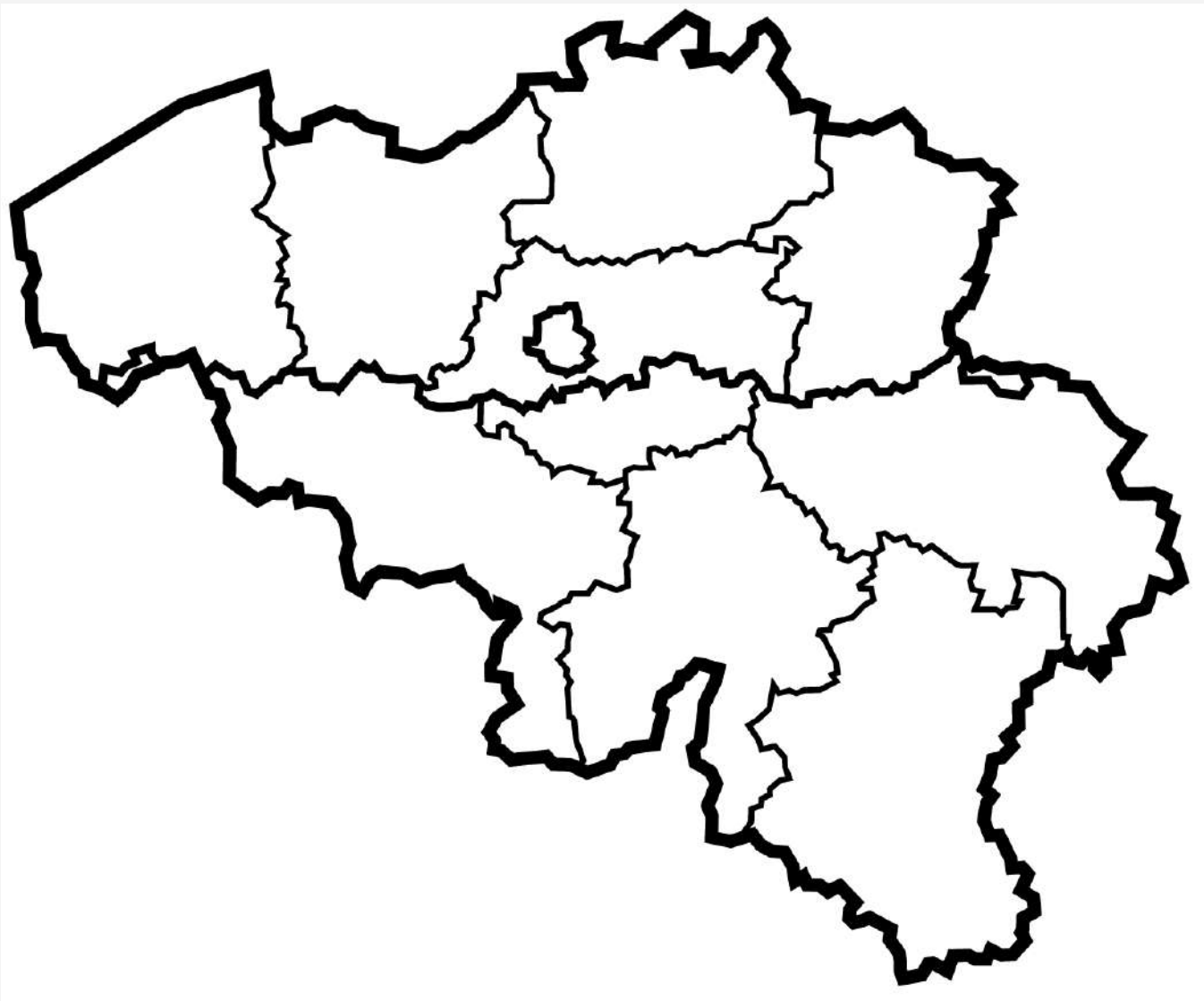
NIVEAU

A2/B1

1

SPREKEN

Wat denken jullie: Waar wordt er in België Nederlands gesproken, waar Frans en waar Duits? Geef de drie taalgemeenschappen elk een eigen kleur op de kaart. Geef een reden voor je keuze.

bron: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Belgium_provinces_blank.png

1

SPREKEN - OPLOSSING

Wat denken jullie: Waar wordt er in België Nederlands gesproken, waar Frans en waar Duits? Geef de drie taalgemeenschappen elk een eigen kleur op de kaart. Geef een reden voor je keuze.

bron: https://www.vlaamsparlement.be/sites/default/files/styles/content_image_fluid_xl/public/2021-09/gemeenschappen.png?itok=okksuhQa

2

LEZEN EN SCHRIJVEN

Jullie werken in groepen van twee of drie. Trek één van de puzzelstukken. Elk puzzelstuk laat een deel van België zien. Zoek uit bij welke taalgemeenschap(en) je puzzelstuk hoort. Jullie gaan nu een presentatie over deze gemeenschap voorbereiden (als poster of als Power Point). Je kunt daarvoor deze websites gebruiken:

<https://www.belgium.be/nl>

<https://www.vlaanderen.be>

<http://www.federation-wallonie-bruxelles.be/>

<https://pdg.be/nl/desktopdefault.aspx/tabid-6227/>

<https://belgien.net/flaemischer-feiertag-2023/>

<https://belgien.net/feiertag-der-franzoesischen-gemeinschaft/>

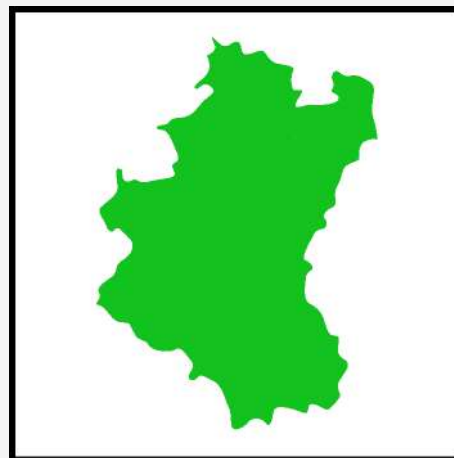
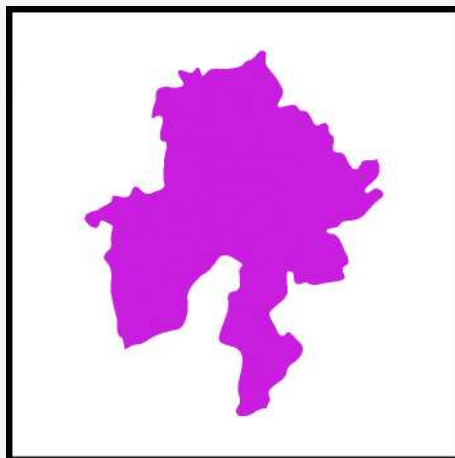
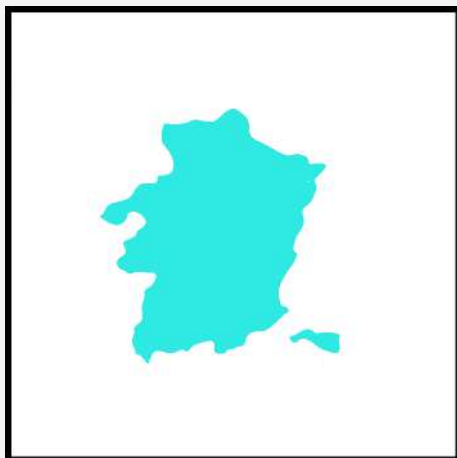
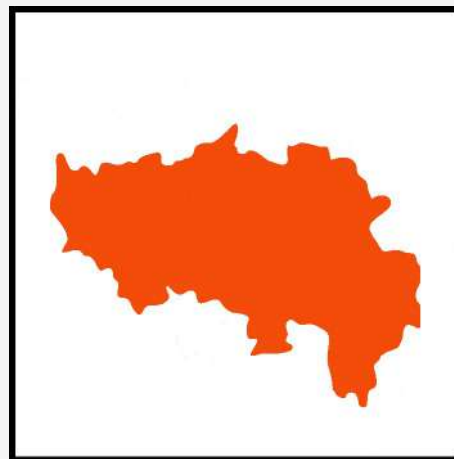
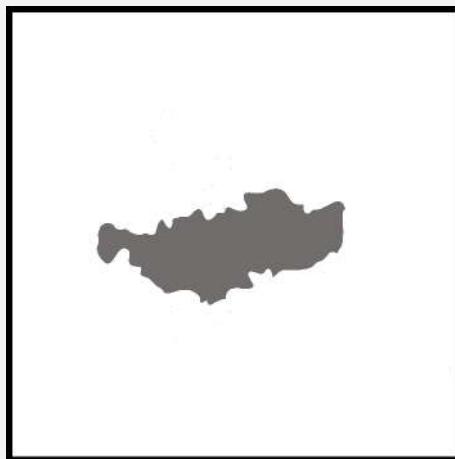
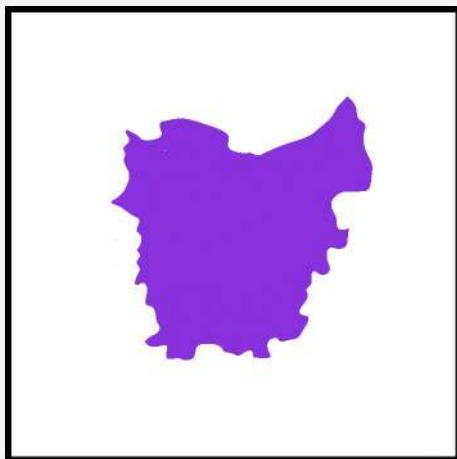
<https://belgien.net/feiertag-der-wallonischen-region/>

<https://belgien.net/fest-deutschsprachige-gemeinschaft/>

<https://belgien.net/feier-und-festtage/>

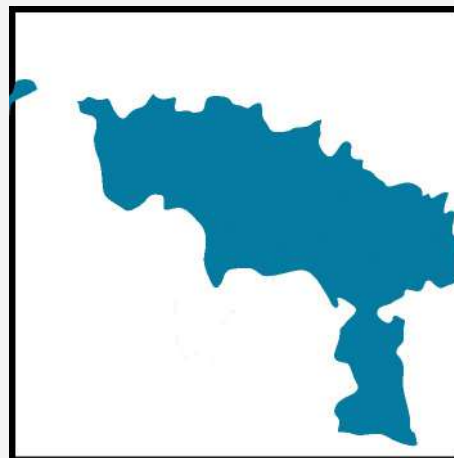
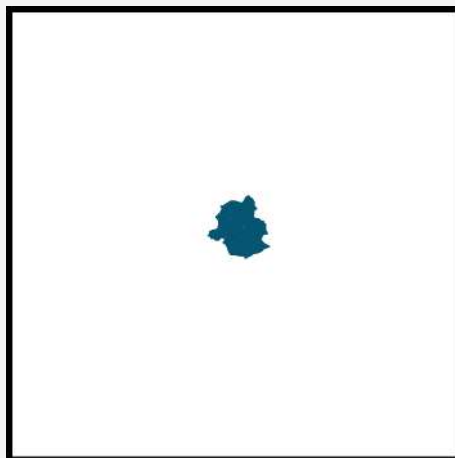
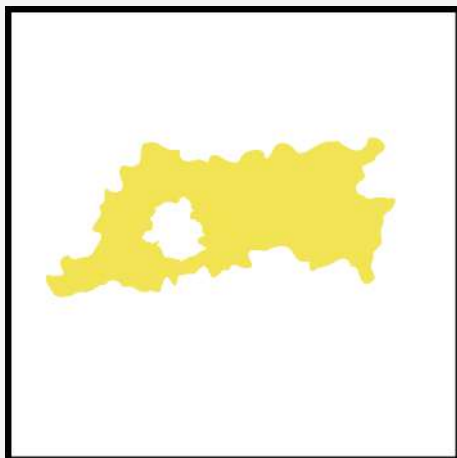
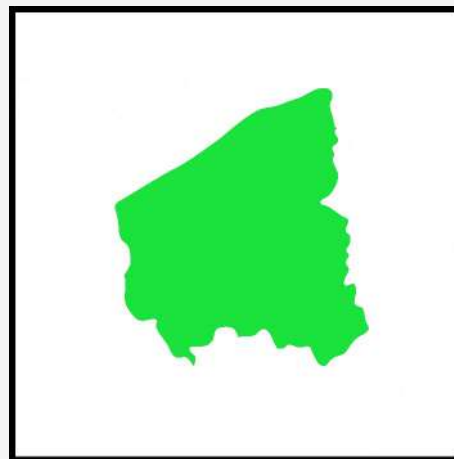
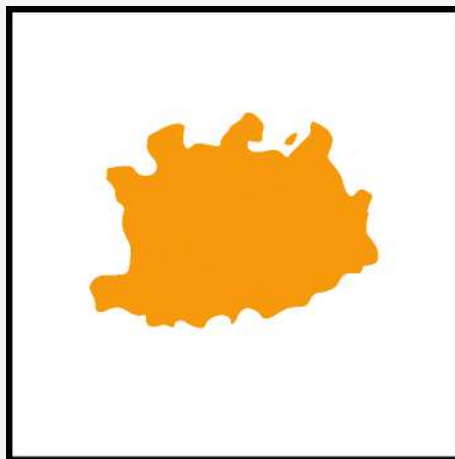
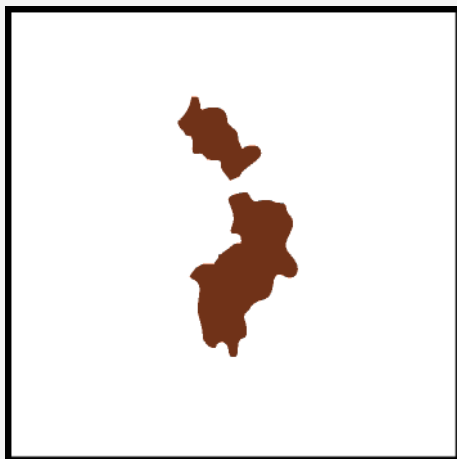
2

LEZEN EN SCHRIJVEN

2

LEZEN EN SCHRIJVEN

3

SPREKEN

Stel nu jullie presentatie aan de anderen voor.

bron: <https://belgien.net/belgien-in-regionen-gemeenschappen-und-provinzen/> (bewerkt)

België: Eigenzinnig fenomenaal

LES 4: Het meest ingewikkelde land ter wereld II

1

LEZEN EN SPREKEN

2

LUISTEREN

bron: <https://pdg.be/nl/ResourceImage.aspx?raid=163413>

VAARDIGHEDEN

- lezen
- spreken
- luisteren

THEMA

- de gewesten

NIVEAU

A2/B1

1

LEZEN EN SPREKEN

In groepjes: Lees de informatie over de drie gewesten. Vul deze informatie in het rooster in. Je hebt 20 minuten de tijd voor elk gewest. Bespreek achteraf jullie notities met de hele klas.

	Vlaanderen/Vlaams Gewest
algemene informatie	
taal/talen	
geschiedenis	
natuur en bezienswaardigheden	
feestdagen en evenementen	

1

LEZEN EN SPREKEN

In groepjes: Lees de informatie over de drie gewesten. Schrijf deze informatie in het rooster. Je hebt 20 minuten de tijd voor elk gewest.

	Wallonië/Waals Gewest
algemene informatie	
taal/talen	
geschiedenis	
natuur en bezienswaardigheden	
feestdagen en evenementen	

1

LEZEN EN SPREKEN

In groepjes: Lees de informatie over de drie gewesten. Schrijf deze informatie in het rooster. Je hebt 20 minuten de tijd voor elk gewest.

	Brussel/Brussels Hoofdstedelijk Gewest
algemene informatie	
taal/talen	
geschiedenis	
natuur en bezienswaardigheden	
feestdagen en evenementen	

Vlaanderen/Vlaams Gewest

Vlaanderen is één van de drie gewesten van België. Het ligt in het noorden van het land en heeft een bevolking van 6,7 miljoen mensen. Officieel wordt hier Nederlands gesproken. Het Vlaams Parlement is het parlement van de Vlaamse gemeenschap en van het Vlaams Gewest en het is gevestigd in Brussel.

Historisch gezien was Vlaanderen een graafschap dat in de middeleeuwen rijk werd dankzij de lakenhandel. In 1970 werd het Vlaams Gewest officieel opgericht.

Net zoals de twee andere gewesten heeft ook Vlaanderen een vlag, een volkslied en een feestdag. De vlag toont de Vlaamse leeuw, een zwarte leeuw op een gele achtergrond, met rode klauwen en tong. De regionale feestdag is 11 juli, ter herdenking van de Guldensporenslag, waarbij de Vlamingen in 1302 de Fransen versloegen.

1

LEZEN EN SPREKEN

Toeristische attracties in Vlaanderen zijn: Brugge vanwege de pittoreske grachten, Gent vanwege de sacrale kunst en Antwerpen, een havenstad met oude gildenhuisen. In Ieper kun je veel leren over de Eerste Wereldoorlog. Vlaanderen is ook beroemd door zijn schilderkunst, vooral de ‚Vlaamse meesters‘ Van Eyck, Bruegel en Rubens.

Ook festiviteiten horen bij de Vlaamse cultuur. In Brugge verbeeldt de Heilig Bloedprocessie het lijden en de wederopstanding van Christus. In Aalst wordt er ook carnaval gevierd.

Natuurlijkhebbers kunnen kiezen voor een fietstocht door de schilderachtige landschappen van Vlaanderen. Elk jaar vindt de Ronde van Vlaanderen plaats. Tot slot is er ook nog de Noordzeekust voor een uitstapje naar het strand of om te zeilen.

bronnen :

- Dubois, Sébastien, *La Belgique en Scène. Symboles. Rituels. Mythes (1830-2005)*, Bruxelles: Archives générales du Royaume 2005.
- Fegley, Randall, *The Golden Spurs of Kortrijk. How the Knights of France Fell to the Foot Soldiers of Flanders in 1302*, Jefferson [et. al.]: McFarland & Company 2002.
- Hecking, Claus, „Das politische System“, in: Johannes Koll (Hg.), *Belgien. Geschichte. Politik. Kultur. Wirtschaft*, Münster: Aschendorff 2007, 45-72.
- Koll, Johannes, „Geschichtlicher Überblick“, in: Ders. (Hg.), *Belgien. Geschichte. Politik. Kultur. Wirtschaft*, Münster: Aschendorff 2007, 5-44
- <https://www.visitflanders.com/nl/>
- <https://www.vlaanderen.be/nl>
- https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Flag_of_Flanders.svg
- https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Graslei_gent_avondlicht2.jpg

1

LEZEN EN SPREKEN

Wallonië/Waals Gewest

Wallonië of het Waalse Gewest is een van de drie gewesten van België. Het is in feite het zuidelijke gedeelte van het land. De hoofdstad van Wallonië is Namen. In 2023 telde Wallonië 3,6 miljoen inwoners. Ze spreken Frans en in de Duitstalige Gemeenschap in het oosten ook Duits.

In 1980 werd het Waalse Gewest officieel opgericht. De Waalse vlag is gekenmerkt door een rode haan op een gele achtergrond. Het feest van het Waalse Gewest wordt op de derde zondag in september gevierd. Het regionale volkslied is 'Le Chant de Wallons' waarvan de originele versie in het Waalse dialect is.

1

LEZEN EN SPREKEN

Wallonië biedt toeristen een culturele en landschappelijke diversiteit. Er zijn verschillende archeologische vindplaatsen waar resten van Neanderthalers zijn gevonden. Maar de regio heeft ook vele kastelen en burchten, bijvoorbeeld in Dinant, Namen en Hoei. Meerdere Waalse steden hebben nog goed bewaarde historische centra waar je soms belforten tegenkomt. De kathedraal van Doornik staat op de Werelderfgoedlijst van de UNESCO. De regio telt ook een aantal slagvelden zoals Waterloo of Bastenaken, waar tijdens de Tweede Wereldoorlog de Slag om de Ardennen plaatsvond.

Hou je van feesten? In Wallonië kun je in optochten reuzen zien, maar je kunt ook in verschillende steden carnaval vieren zoals in Binche of Malmédy. Er zijn ook evenementen waar deelnemers uniformen uit de tijd van Napoleon dragen.

1

LEZEN EN SPREKEN

Wallonië staat bekend om zijn groen toerisme. Je kunt er kajakken, paardrijden, fietsen, klimmen of wandelen in de bossen. In het kuuroord Spa kun je heerlijk ontspannen. Om echte grotten te zien, ga je naar Han-sur-Lesse. Als je er met het gezin op uit trekt, vergeet dan niet pretparken te bezoeken zoals Walibi of Durbuy Adventure.

bronnen:

- Hecking, Claus, „Das politische System“, in: Johannes Koll (Hg.), Belgien. Geschichte. Politik. Kultur. Wirtschaft, Münster: Aschendorff 2007, 45-72.
- <https://www.wallonie.be/nl>
- https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Flag_of_Wallonia.svg
- https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/1/11/La_Citadelle_de_Namur.JPG/1600px-La_Citadelle_de_Namur.JPG?20050622173516

1

LEZEN EN SPREKEN

Brussel/Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Brussel is de hoofdstad van België, de Vlaamse en de Franse Gemeenschap en is ook de thuisbasis van internationale organisaties zoals de NAVO en de EU. Na Wallonië en Vlaanderen is Brussel het derde gewest van België. Met zijn 19 gemeenten en meer dan 1,2 miljoen inwoners heeft het een eigen regering en een eigen parlement. De vlag van Brussel toont een iris op een blauwe achtergrond.

In Brussel wordt er Frans en Nederlands gesproken. In de middeleeuwen domineerde er het Nederlands, maar het Frans werd steeds dominantier. Vandaag zijn hier Frans én Nederlands de voertalen. Straatnamen, uithangborden enz. zijn allemaal in beide talen.

1

LEZEN EN SPREKEN

Brussel werd gesticht in de 10 eeuw. In de 15 eeuw fungeerde de stad als de hoofdstad van de Bourgondische Nederlanden. Het stadhuis op de Grote Markt dateert uit deze periode. Onder de Habsburgers trok de stad veel ambachtslieden en kunstenaars aan. Sinds 1830 is Brussel de hoofdstad van het Koninkrijk België. In 1958 werd hier de Wereldtentoonstelling gehouden. Hiervoor werd het Atomium, een van de belangrijkste monumenten van België, gebouwd.

Een andere bezienswaardigheid is natuurlijk het Manneken Pis, het standbeeld van een mannetje dat volgens de legende de lont van een bom doofde door erop te plassen. Het heeft meer dan 800 kostuums. Sinds 1991 kun je in Brussel ook Belgische striphelden als Kuifje de Marsipulami ontmoeten.

1

LEZEN EN SPREKEN

Het regionale feest van Brussel, de Fête d'Iris, vindt plaats op 8 mei. In juli herdenkt de Ommegang op de Grote Markt en de Zavelplaats de gelijknamige feesten uit de tijd van Karel V. Het bloementapijt op de Grote Markt bestaat uit ongeveer een miljoen begonia's en trekt om de twee jaar in augustus duizenden toeristen.

bronnen :

- Henneghien, Charles, Fêtes et traditions populaires en Wallonie et à Bruxelles, Bruxelles: La Renaissance du Livre 2007.
- Koll, Johannes, „Nationalsymbole und Nationalfeiertage“, in: Ders. (Hrsg.), Belgien. Geschichte. Politik. Kultur. Wirtschaft, Münster: Aschendorff 2007, 297-302.
- Kramer, Johannes, Romanisch und Germanisch in Belgien und Luxemburg, Hamburg: Buske 2016.
- Meyer, Christoph, „Brüssel“, in: Johannes Koll (Hrsg.), Belgien. Geschichte. Politik. Kultur. Wirtschaft, Münster: Aschendorff 2007, 302-305.
- P., David, À la découverte de la Belgique, Paris / Bruxelles: Je réussis 2012.
- Zöhrer, Andrea, Wenn Comics das Papier verlassen. Über New York und Brüssel im Comic und das Comic in Brüssel, Würzburg: Königshausen & Neumann 2012.
- https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Flag_of_the_Brussels-Capital_Region.svg
- https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Brussels,_townhall_oeg2043-00090_foto3_2015-06-07_08.38.jpg

2

LUISTEREN

Kijk en luister naar het [filmpje](#). Beantwoord dan de vragen.

2

LUISTEREN

Wat is juist? Kruis aan.

- België is een land met een heel eenvoudige staatsstructuur.
- Als sinds de onafhankelijkheid in 1830, is er één Belgische regering en één parlement.
- België is een speciaal land. De staatsstructuur is erg ingewikkeld.
Er zijn verschillende regeringen en parlementen.

Hoeveel verschillende regeringen en parlementen zijn er in België?

Vul in.

In België zijn er verschillende parlementen en regeringen.

2

LUISTEREN

Wat hoort bij elkaar?

De gemeenschappen: de parlementen en regeringen van de Vlaamse, de Franse en de Duitstalige gemeenschap

Belgische (= federale) regering en parlement

De gewesten: de parlementen en regeringen van Vlaanderen, Wallonië en Brussel

Maken de wetten voor het hele land.

Beslissen over alles wat met de mensen te maken heeft. Bijvoorbeeld over het onderwijs.

Beslissen over alles wat met de grond te maken heeft. Bijvoorbeeld over de bouw van nieuwe wegen.

2

LUISTEREN

In België zijn er verschillende parlementen. Elk parlement regelt andere aspecten van de samenleving. Welke parlementen zoeken we? Lees de tekst en kies uit: het Europees parlement, het federaal parlement, het Vlaams parlement.

Dit parlement beslist over de regels voor de Vlamingen. Bijvoorbeeld over het Nederlandstalige onderwijs in Vlaanderen en in Brussel, mobiliteit, het leefmilieu, welzijn enzovoort.

Die regels worden vastgelegd in decreten (Vlaamse wetten) en goedgekeurd door dit parlement. De Vlaamse Regering voert die wetten uit.

Dit parlement ziet daar op toe en controleert het werk van de Vlaamse Regering.

Dit parlement beslist over de regels voor alle Belgen. Het is verantwoordelijk voor zaken die voor iedereen in heel België op dezelfde manier geregeld worden.

Het keurt de wetten goed over onder andere defensie (bijvoorbeeld het leger), justitie (bijvoorbeeld de gevangenis), sociale zekerheid (bijvoorbeeld de pensioenen) enzovoort.

De federale regering voert de wetten uit. Dit parlement controleert de federale regering.

Dit parlement beslist dan weer over regels die voor alle inwoners van de Europese Unie gelden. Europa maakt afspraken over bijvoorbeeld voedselveiligheid, milieu, landbouw (bijvoorbeeld hoeveel graan er verbouwd mag worden), vervoer (bijvoorbeeld het gebruik van hogesnelheidstreinen), onderwijs (bijvoorbeeld het Erasmusprogramma voor studenten) en winkelproducten (bijvoorbeeld kwaliteitslabels voor vlees en speelgoed).

2

LUISTEREN - OPLOSSING

- België is een land met een heel eenvoudige staatsstructuur.
- Als sinds de onafhankelijkheid in 1830, is er één Belgische regering en één parlement.
- België is een speciaal land. De staatsstructuur is erg ingewikkeld. ✔
- Er zijn verschillende regeringen en parlementen.

Hoeveel verschillende regeringen en parlementen zijn er in België?

Vul in.

In België zijn er ✔ verschillende parlementen en regeringen.

2

LUISTEREN - OPLOSSING

⋮ Belgische (= federale) regering en parlement

⋮ De gewesten: de parlementen en regeringen van Vlaanderen, Wallonië en Brussel

⋮ De gemeenschappen: de parlementen en regeringen van de Vlaamse, de Franse en de Duitstalige gemeenschap

⋮ Maken de wetten voor het hele land.

⋮ Beslissen over alles wat met de grond te maken heeft. Bijvoorbeeld over de bouw van nieuwe wegen.

⋮ Beslissen over alles wat met de mensen te maken heeft. Bijvoorbeeld over het onderwijs.

2

LUISTEREN - OPLOSSING

In België zijn er verschillende parlementen. Elk parlement regelt andere aspecten van de samenleving. Welke parlementen zoeken we? Lees de tekst en kies uit: het Europees parlement, het federaal parlement, het Vlaams parlement.

Het Vlaams Parlement

Dit parlement beslist over de regels voor de Vlamingen. Bijvoorbeeld over het Nederlandstalige onderwijs in Vlaanderen en in Brussel, mobiliteit, het leefmilieu, welzijn enzovoort.

Die regels worden vastgelegd in decreten (Vlaamse wetten) en goedgekeurd door dit parlement. De Vlaamse Regering voert die wetten uit.

Dit parlement ziet daar op toe en controleert het werk van de Vlaamse Regering.

Het federaal parlement

Dit parlement beslist over de regels voor alle Belgen. Het is verantwoordelijk voor zaken die voor iedereen in heel België op dezelfde manier geregeld worden.

Het keurt de wetten goed over onder andere defensie (bijvoorbeeld het leger), justitie (bijvoorbeeld de gevangenis), sociale zekerheid (bijvoorbeeld de pensioenen) enzovoort.

De federale regering voert de wetten uit. Dit parlement controleert de federale regering.

Het Europees Parlement

Dit parlement beslist dan weer over regels die voor alle inwoners van de Europese Unie gelden. Europa maakt afspraken over bijvoorbeeld voedselveiligheid, milieu, landbouw (bijvoorbeeld hoeveel graan er verbouwd mag worden), vervoer (bijvoorbeeld het gebruik van hogesnelheidstreinen), onderwijs (bijvoorbeeld het Erasmusprogramma voor studenten) en winkelproducten (bijvoorbeeld kwaliteitslabels voor vlees en speelgoed).

bron: <https://www.nedbox.be/teaser/belgie-een-speciaal-land>